

Orgaanisen aineksen merkitys savimailla

Riikka Keskinen

Viljelyvarmuuden parantaminen
kivennäismailla 15.11.2023

Aineisto

- Orgaaninen aines maaperän tuottokyvyn kulmakivenä (ORANKI)
  - 1.4.2016-30.6.2019
  - Rahoitus: MMM Makera
  - Toteuttajat: Luke, HY, Syke
- Tietoa ja työkaluja viljelyvarmuuden parantamiseksi (TyVi)
  - 1.4.2020-31.12.2023
  - Rahoitus: Uudenmaan ELY-keskus, Maa- ja vesitekniikan tuki, Salaojituksen Tukisäätiö, Niemi-säätiö
  - Toteuttajat: ProAgria Etelä-Suomi, Luke, HAMK

Julkaisut / käsikirjoitus

Salo et al. The dependence of cereal yields on soil organic carbon in concert with other soil properties and management. *Käsikirjoitus*

DOI: 10.1111/ejss.13003

SPECIAL ISSUE ARTICLE

European Journal of
Soil Science WILEY

Soil organic carbon and clay content as deciding factors for net nitrogen mineralization and cereal yields in boreal mineral soils

Helena Soinne¹ | Riikka Keskinen² | Mari Rätty³ | Sanna Kanerva⁴ |
Eila Turtola² | Janne Kaseva² | Visa Nuutinen² | Asko Simojoki⁴ | Tapio Salo²

DOI: 10.1111/ejss.13424

RESEARCH ARTICLE

European Journal of
Soil Science WILEY

Effects of organic carbon and clay contents on structure-related properties of arable soils with high clay content

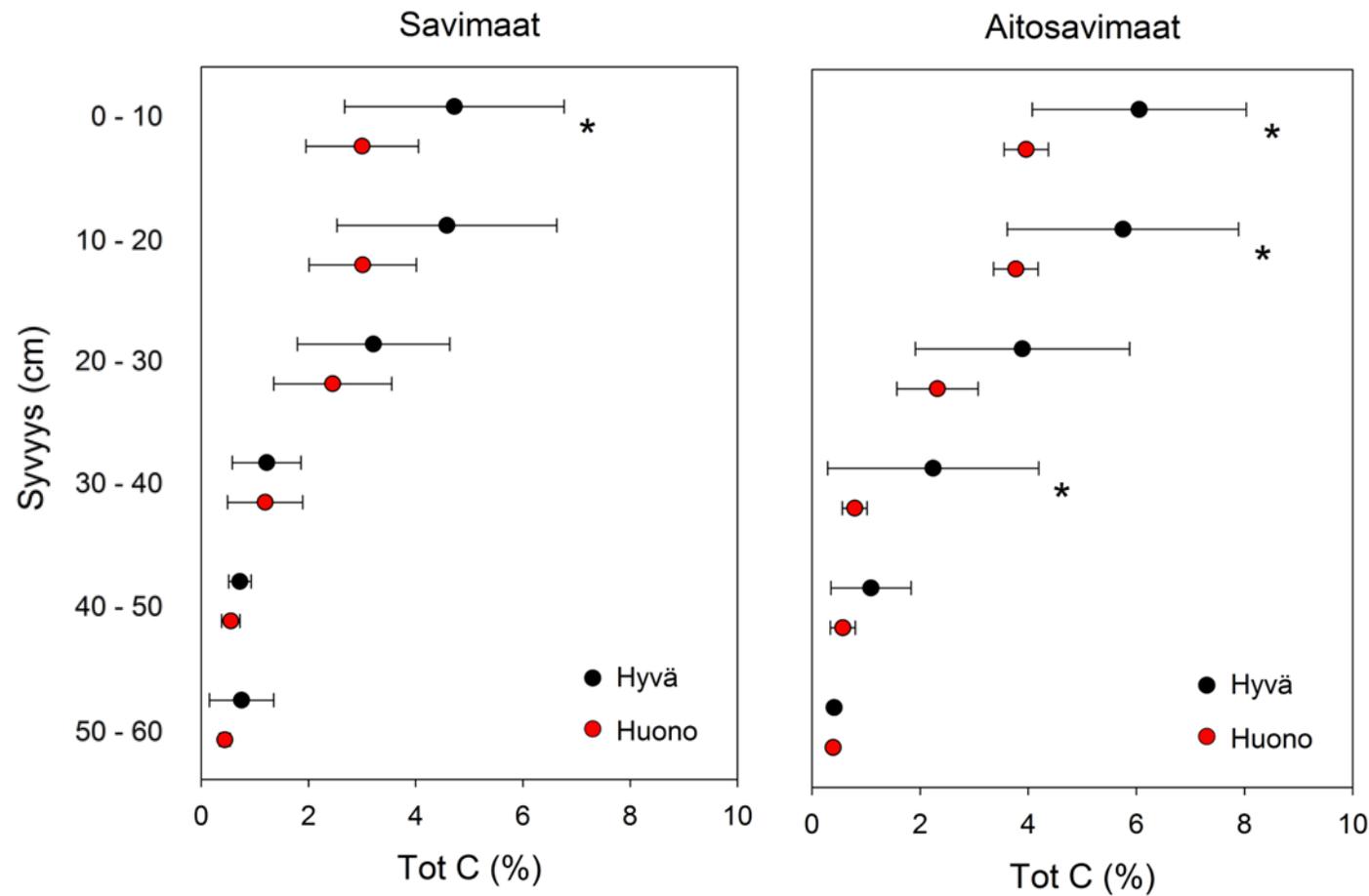
Helena Soinne¹ | Riikka Keskinen² | Mika Tähtikarhu¹ | Jukka Kuva³ |
Jari Hyväluoma^{2,4}

Hyvin ja huonosti kasvavien lohkojen tarkastelu

- Tavoitteena tunnistaa hyvän ja huonon kasvukunnon maan eroja
  - Jokaiselta tilalta tarkastelussa hyvää ja huonoa kasvukuntoa edustava alue
  - Viljelijän kokemusperäinen tieto, satokirjanpito
- ORANKI, 43 tarkasteltavaa aluetta (Itä-Suomi ja Lounais-Suomi)
  - Sadon, maaperämuuttujien ja viljelytoimenpiteiden välisen yhteyden tarkastelu
- TyVi 38 tarkasteltavaa aluetta savimaalla (Uusimaa)
  - Maan rakennemuuttujien ja hiilen välisen yhteyden tarkastelu

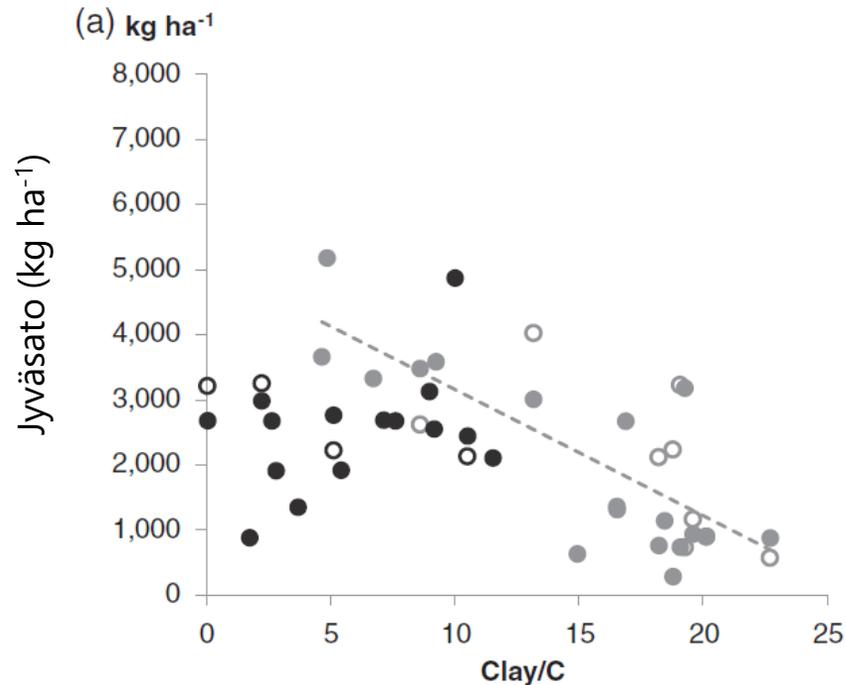

Maan hiilen määrän vaikutus kasvukuntoon

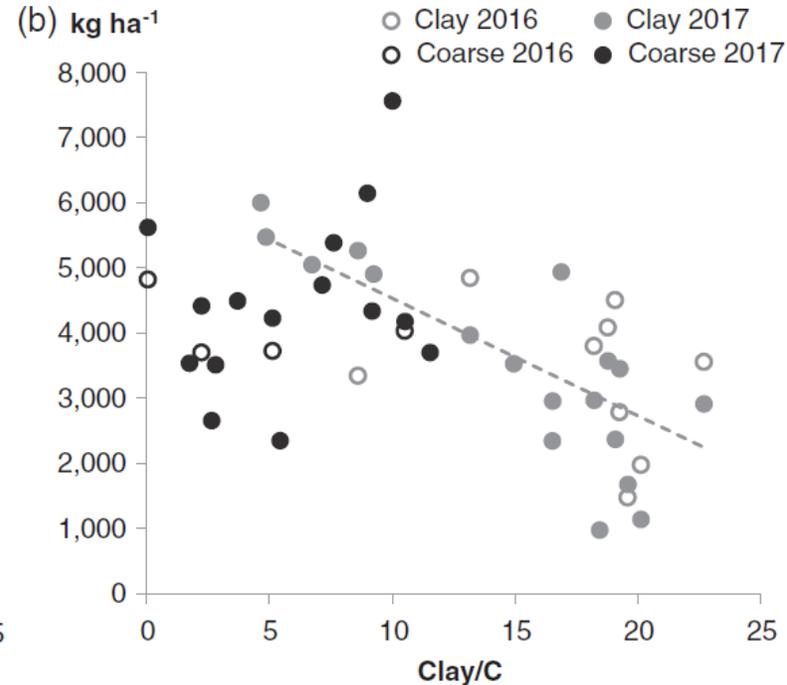

Saves:hiili –suhteen merkitys

LANNOITTAMATON

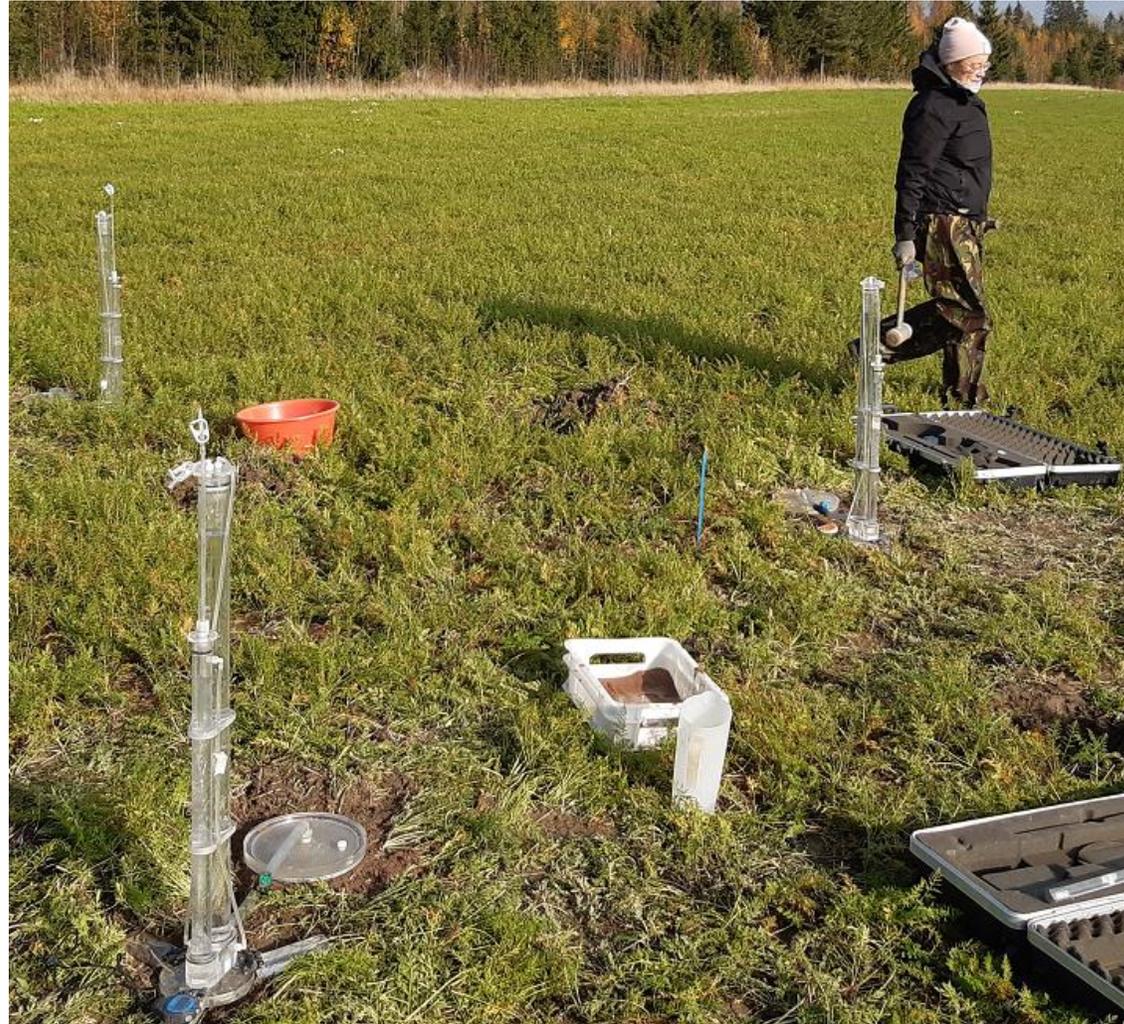
LANNOITETTU

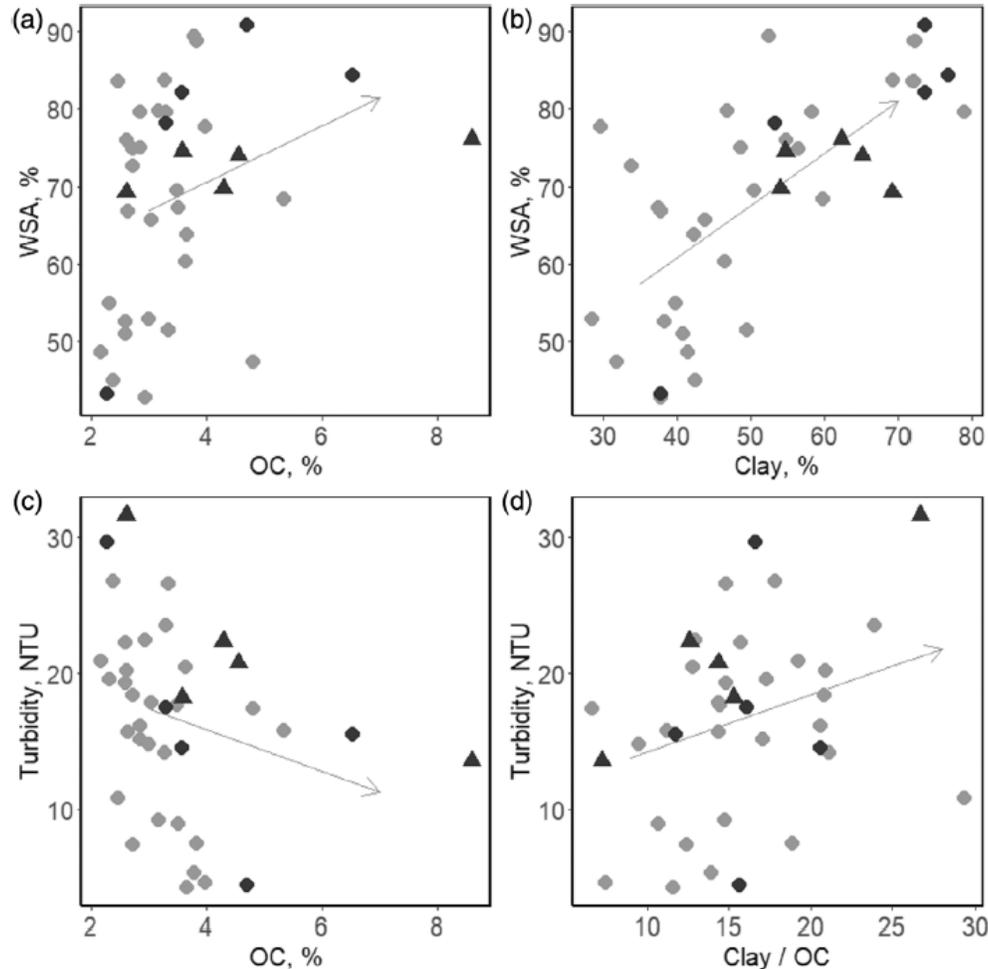
Saves:hiili-suhteen kasvaessa sadontuotto vähenee merkitsevästi sekä lannoittamattomassa että lannoitetussa maassa ➡ vaikutus maan rakenteen kautta.

TyVi- hankkeen antia

- Tietoa orgaanisen aineksen merkityksestä rakenteen muodostumisessa ja ylläpidossa
- Suuri savespitoisuus nouseva orgaanisen aineksen pitoisuus
- 38 kohdetta murukestävyysmittauksiin
- 10 kohdetta vedenpidätyskyvyn laboratoriomittauksiin
- 5 kohdetta vedenläpäisykyvyn kenttämittauksiin ja maan huokosrakenteen kolmiulotteiseen kuvantamiseen

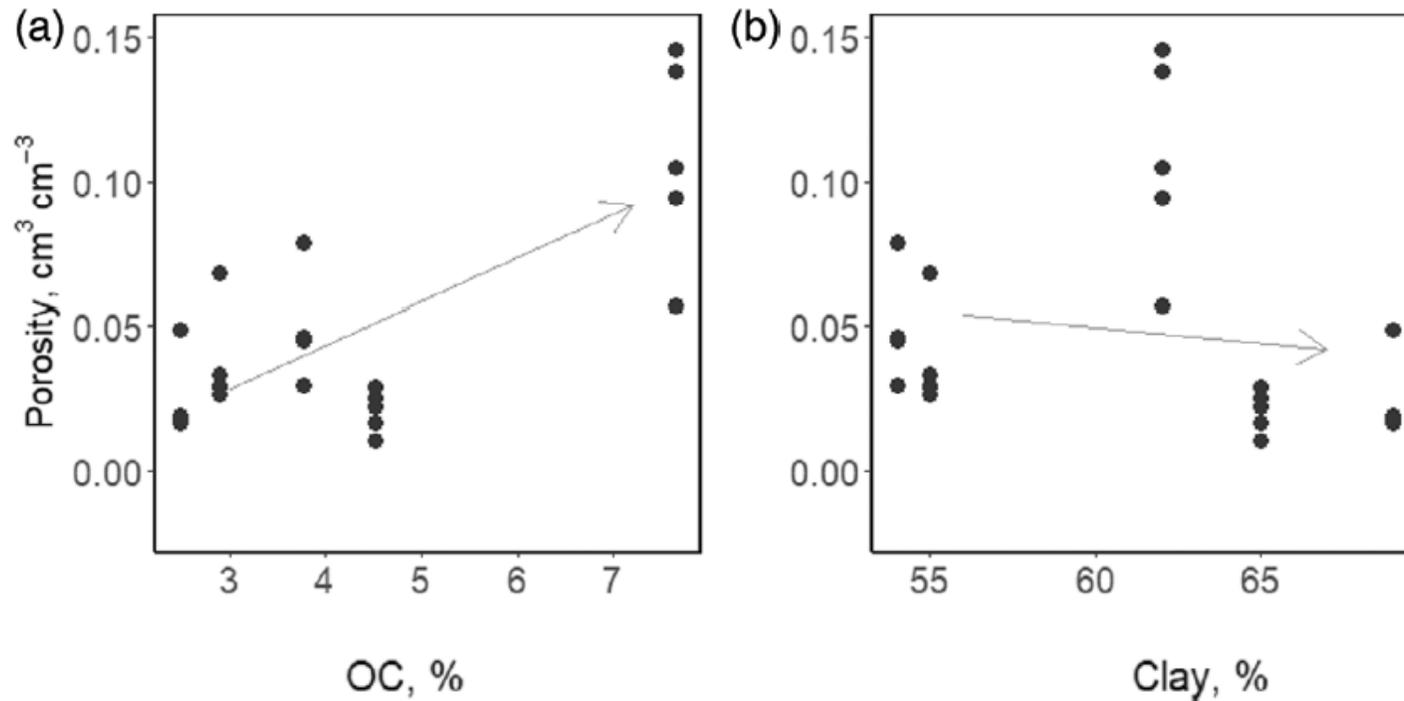
Orgaanisen aineksen määrän vaikutus murukestävyyteen

- Veden kestävien murujen osuudella (WSA%) positiivinen yhteys maan hiili- ja savespitoisuuteen
- Veden sameudella (turbiditeetti) negatiivinen yhteys hiileen ja positiivinen yhteys saves:hiili-suhteeseen
  - Orgaaninen aines vähentää hiukkasten dispersiota

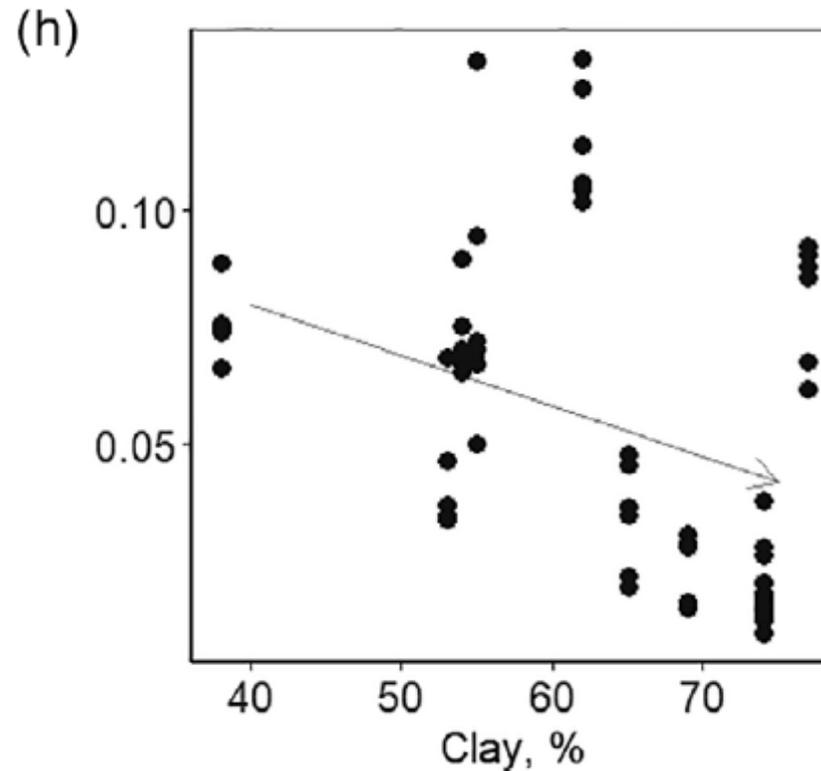
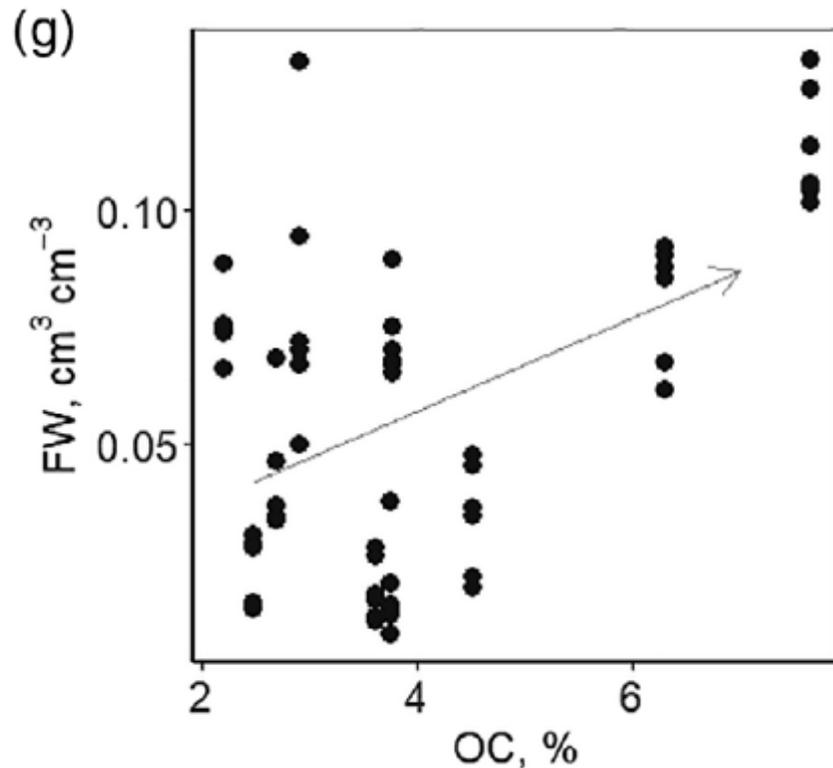
Orgaanisen aineksen vaikutus huokoisuuteen

Orgaaninen aines lisää ja saves vähentää maan kokonaishuokoisuutta ja suurten huokosten ($30 \mu\text{m} - 1 \text{mm}$) määrää.

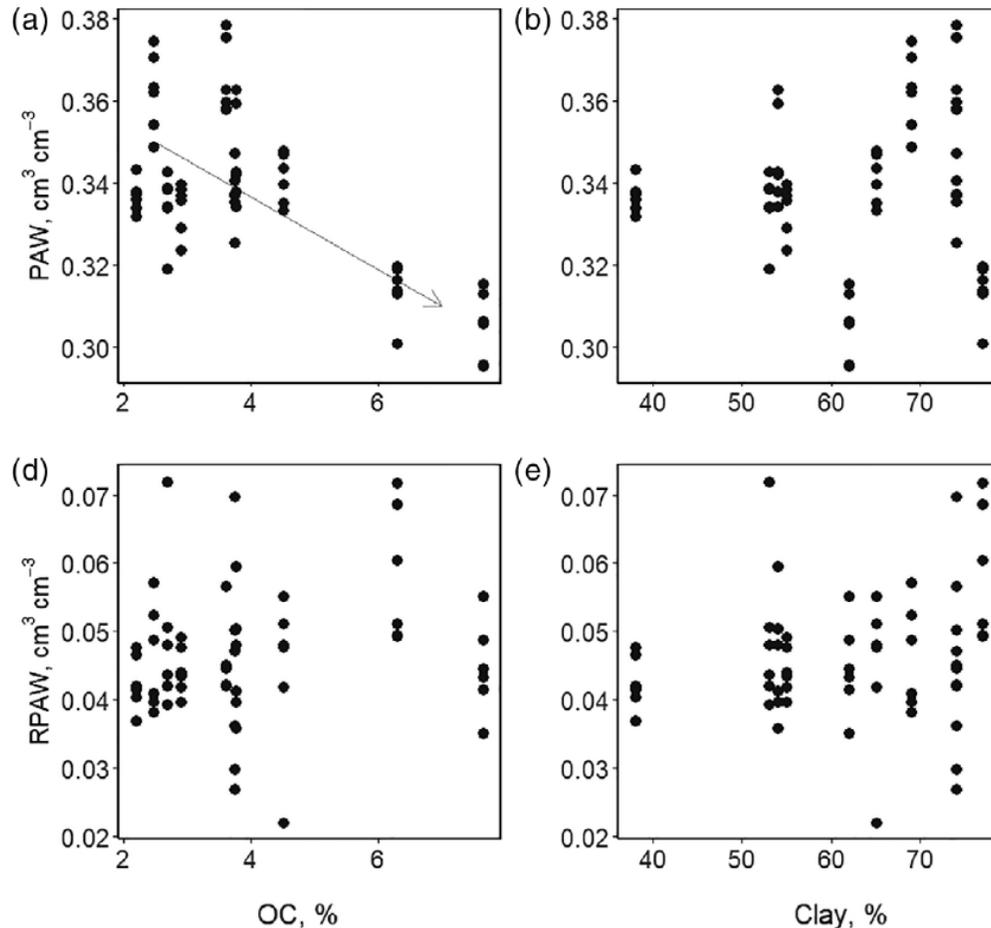

Orgaanisen aineksen vaikutus vedenpidätyskykyyn

Orgaaninen aines lisää ja saves vähentää painovoimaisesti poistuvan veden määrää.

Orgaanisen aineksen vaikutus vedenpidätyskykyyn

Orgaanisella aineksella negatiivinen vaikutus kasveille käyttökelpoisen veden määrään (PAW) 0.2–1 μm huokoskokoluokan pientymisen johdosta (hydrofobisuus tai huokosten täyttyminen).

Orgaanisella aineksella tai saveksella ei merkittävää vaikutusta helposti kasveille käyttökelpoisen veden määrään (RPAW).

Johtopäätökset

- Orgaanisen aineksen ja saveksen vaikutukset pitkälti vastakkaisia
- Orgaanisella aineksella positiivinen vaikutus satoon kivennäismailla
- Mitä enemmän maassa on savesta, sitä enemmän tarvitaan orgaanista ainesta (saves:hiili-suhde)
- Orgaaninen aines lisää maamurujen kestävyyttä sekä suurten huokosten määrää kasvattaen kokonaishuokostilavuutta
  - Parantaa kaasunvaihtoa, pienentää riskiä vedellä kyllästyneiden olosuhteiden muodostumiselle
- Savimailla orgaanisella aineksella ei havaittu positiivista vaikutusta kasveille käyttökelpoisen veden määrään

Kiitos!

Löydä meidät verkosta

 luke.fi

Tilaa uutiskirjeemme ja pysy jyvällä!
luke.fi/uutiskirje

Luonnonvarakeskus (Luke)
Latokartanonkaari 9, 00790 Helsinki

